

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru : an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Legământ ostășesc

Depunerea jurământului elevilor școlii de ofițeri din Arad

În cadrul unei impozante solemnități, a avut loc Duminecă în 10 Ianuarie a. c., depunerea jurământului de credință a elevilor școlii de ofițeri, în prezența capilor autorităților civile și militare din Arad, în frunte cu Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Dr. Andrei Magieru.

Solemnitatea s'a început printr'un serviciu divin oficiat de P. Sf. Sa Părintele Episcop înconjurat de un sobor de preoți și un diacon.

După oficierea serviciului divin P. Sf. Sa a rostit tinerilor elevi o înflăcărată cuvântare, arătând importanța momentului și sublimitatea jurământului ostășesc. Din această cuvântare spicuum următoarele pasagii de o rară frumusețe și pline de duhul iubirii de Patrie:

„Legământul de credință al ostașului este cel mai mare act din viața sa. De acum nu mai aparțineți vouă, ci țării și neamului. Jurământul ostașului este piatra de temelie a existenței țării și neamului. Când acest jurământ e făcut cu credință și cu convingere, nici o putere din lume nu va fi în stare să sdruncine și să sfărâme f untariile țării și să periclitize existența neamului. Jurământul este chemarea lui Dumnezeu ca martor al iubirii voastre față de Țară, Rege și Conducător. Dupăcum va fi de mare iubirea voastră față de Patrie așa va fi și de puternic legământul vostru de astăzi. Patria trece, în zilele noastre, prin cele mai grele clipe ale istoriei sale. Voi aveți cea mai mare și cea mai sfântă misiune dintre toate generațiile neamului nostru de până astăzi, de a servi cu deplină credință atât scumpa noastră Patrie, cât și pe Dumnezeu. Căci astăzi sunt înclăstare în luptă două puteri potrivnice: Hristos cu Antihrist, lumina cu întunerecul și binele cu răul. Voi sunteți ostași ai lui Hristos, ai luminei și ai binelui. Ce sublimă chemare!

Eu, Episcopul vostru, implor de la Dumnezeu ca să reverse asupra voastră duhul lui Constantin Brâncoveanu, cel mai puternic stâlp al leg-

mântului ostășesc, pe care nu l-a putut clătina nici moartea celor mai dragi ai săi și nici chiar moartea sa. Să reverse asupra voastră duhul lui Mircea cel Bătrân, apărător al gliei strămoșești; duhul lui Ștefan cel Mare, ctitor al atâtor locașuri Dumnezești, ca semn al legământului ostășesc; duhul lui Mihai Viteazul, înfăptuitor de unire a tuturor Românilor; duhul lui Carol I și Ferdinand I, realizatori de viitor ai neamului nostru. Aceste duhuri mari, ale croitorilor de drumuri pentru țara și neamul nostru, să vă călăuzească în legământul vostru de astăzi, pe care-l faceți față de tânărul nostru Rege, în ochii căruia strălucește ca un smarald viitorul Patriei noastre sfinte. Acest simbol viu al Patriei, cere dela toți credință tare în viitorul și destinul neamului nostru pe acest pământ.

Dumnezeu să ajute Regelui și Conducătorului Statului, să ducă cu mână tare și cu braț înalt, la liman, corabia Patriei noastre, prin furtuna de acum.

Mântuiește Dumnezeule poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, biruință Regelui nostru Mihai I și Conducătorului asupra dușmanilor dăruiește-le și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.”

După depunerea jurământului a mai vorbit dl Col. Ghedeon Seracin, terminând cu urarea pentru M. S. Regele, pentru Conducătorul Statului și pentru România.

Din mulțimea intelectualilor, cari au luat parte la această înălțătoare serbare ostășească, reținem prezența d-lor: General t. r. Sabin Banciu prefectul județului, Dr. Cornel Radu primarul municipiului, General t. r. Petre Georgescu, Col. Marta, Dr. Romuald Coțoiu medicul șef al municipiului, Dr. S. Ispravnic sen., Aron Petruțiu, I. D. Dabiciu etc. etc.

Cor.

Temeiurile luptei de azi a României

III.

Lupta care se dă astăzi de către România și aliații ei creștini, vrea să limiteze abuzurile, prin întronarea unei ordine noi, rezultat al concepției religioase despre viață, asigurând prin aceasta o fizionomie spirituală, statelor.

„Doctrina diversităților funcționale armonizate în unitatea statului etnocratic e mai actuală ca oricând astăzi după ce Europa a fost purificată de liberalismul democratic, de marxismul comunist și de iudaism, cele trei prezențe nefaste, ce se opuneau așezării organice a statelor” (Nichifor Crainic: lucrarea cit.)

Dar nu numai în viața neamului nostru, ci în viața tuturor neamurilor au survenit variațiuni istorice, cum n'au mai fost vreodată. Ele țin de realitatea destinului, căci au apărut spontan — și au expresie în forme de viață spirituală. Din ele se vede că destinul lucrează în istorie cu „o anumită demnitate de absolut”. Ele sunt „în fond, ceva în afară de factorii” care le materializează, și, ritmul lor „nu se află în creatorii lor, ci în ele înșile”. Formele acestea spontane, de viață, care se numesc destin, sunt o ordine a Providenței, în care, Ea așează viața oamenilor. Și e lucru natural, ca, dacă ordinea aceasta dată vieții omenești e a Providenței, să fie o ordine spirituală. Providența leagă de viața omenească „sentimentul speranței, elanul voinței nerăbdarea înfăptuirii”, ca să întărească prin ele ființa omului, spre a putea primi nouile forme de viață. Cine nu acceptă aceste daruri spirituale ale Providenței, acela va suporta „ciorchinii melancoliei, ai remușcării, ai renunțării” și sila împăcării cu sine.

Neamul românesc însă, în totalitatea lui, s'a ridicat astăzi pentru „îmbrățișarea largă a întregului” destin, a întregii ordine nouă și spirituală, dată lumii de Providență.

„Poziția noastră de azi nu se explică numai prin rațiunea suficientă a faptelor unui „ieri” mai mult sau mai puțin apropiat. Există în sbuciumul nostru de azi ecoul unor sedimente de veacuri. Și ele stau stratificate, din adâncuri de milenii, pe axa din adâncimi prăpăstioase a ortodoxiei noastre. Iar ideologia gândiristă de azi este expresia concretă și aproape profetică a acestei ortodoxii. Inarmați cu ea ne-am împlinit noi misiunea istorică aci unde suntem statorniciți de mâna lui Dumnezeu. Iar menirea noastră a fost simplă și măreață. Să ne opunem păgânului. Ori de unde ar veni el.”

„Poziția noastră față de Rusia a fost o continuă dilemă politică. Dl Nichifor Crainic... o concretizează perfect afirmând că, indiferent de identitatea religioasă dintre noi și ruși, Rusia a fost și rămâne dușmanul nostru etern. Atâta vreme cât va exista Rusia va exista și pericolul plutind deasupra capului nostru. Identitatea religioasă ne-a cășunat, în multe rânduri, crâncene deziluzii. Am fost aliați cu rușii și am fost trădați oricâteori am fost aliați

Sub masca ortodoxiei, Rusia nu a încetat să viseze distrugerea noastră. Dacă în 1918 nu a făcut-o, a fost desigur pentru că era prea ocupată cu propria ei cangrenă revoluționară. Ceea ce nu făcuse însă în 1918 a îndrăznit și a izbutit să înceapă în 1940. Iar în 1941 opera trebuia desăvârșită. Exprimarea era categorică. România, Bulgaria și Turcia europeană trebuiau să fie sau desființate sau înjumătățite pentru a se realiza visul lui Petru cel Mare.

„Dacă în tot timpul istoriei noastre a existat pentru noi justificarea unei Rusii cel puțin ortodoxă și pravoslavnică, azi această justificare nu mai există. Azi Rusia reprezintă pentru noi un pericol cu dublu aspect: aspectul politic și aspectul spiritual. Prin cel dintâi participăm la conjuntura politică a clipei de față. Prin cel de al doilea ne reîntoarcem, ne repunem în poziția noastră milenară, de creștini în fața păgânului. Firul întrerupt de secole, al istoriei noastre spirituale, se leagă azi din nou. Deasupra tuturor asprelor și fatalelor orânduirii politice în care am intrat, stărue, în noi, spiritul voevozilor. Ne reîntoarcem la rolul de vechi paladini ai lui Hristos” (Petru P. Ionescu: „Răsboiul României”, „Gândirea”, Aprilie 1942, pag. 174-75).

Cu reîntoarcerea la rolul de apărători ai credinței prin sângele românesc, neamul nostru începe iar să-și facă istoria cu ajutorul religios al morții. Iși împletește istoria cu religia. Oricum, dar azi, el își face istoria.

„Până acum, Românii au separat prea mult istoria de cer. Din cauza suferințelor trecutului, ei s'au refugiat în absolutul cerului, în împărăția valorilor transcendente, și au relativizat istoria. Dovada acestei stări de spirit e mulțimea și frumusețea mănăstirilor, cel mai bogat tezaur al spiritualității noastre din trecut. Românii au ridicat mănăstiri și schituri, metocuri și troițe, dar n'au clădit palate și orașe. Fiindcă ei n'au crezut în permanența stărilor istorice. Mângâierea lor a fost natura largă, cosmosul și mai ales cerul. Istoria era doar locul vicisitudinilor și trecătorului. Dar din cauza absenteismului istoric, noi am risca să fim astăzi distruși. În epoca modernă, nu se mai poate face abstracție de istorie decât sub pedeapsa morții integrale. Sensul actual al vieții românești trebuie să fie deci luarea istoriei în serios prin implantarea viguroasă în corpul ei tremurător a unor țăruse de absolut” (Vasile Băncilă).

Prin lupta de ostași, România, tocmai lucrul acesta îl făptuește. Iar prin atitudinea din ultimii doi ani și a făcut un început „de orientare spre sensul românesc” în istorie

Sbuciumul și elanul luptei de astăzi e dovada de participare reală la noua fizionomie a statelor. Aceasta fizionomie va fi mai spirituală și părțile cari vor constitui-o vor fi mai armonice. Participarea României prin această luptă la problemele cari țin de ființa religiei, a artei și a culturii, înseamnă participarea la lupta pentru propria ei existență.

În esență, acesta e cel mai puternic temei al luptei de azi.

În fizionomia spirituală pe care va avea-o în viitor,

omenirea, va intra și sensul românesc al existenței, pe care, cred, neamul nostru va reuși să l imprimе, începând cu această luptă.

Temeiul de bază al luptei românești e patrimoniul spiritual: creștinismul și naționalismul. România luptă ca în veacurile trecute: — pentru creștinism. Luptă pentru a face să fie legea lui Hristos legea statului

Lupta pentru a imprima în istorie și sensul românesc, nu e un egocentrism, deoarece neamul nostru nu vrea să se facă centru de istorie, ci vrea numai să participe alături și în armonie cu celelalte neamuri la viața istorică.

Neamul nostru nu cunoaște egoismul. El nu numai că tolerează ideea unei misiuni istorice și a altor neamuri, ci împărtășește chiar ideea unei misiuni a tuturor neamurilor din lume.

Misiunea uturor e să lucreze pentru mântuirea tuturor. Mântuitorul s'a întrupat pentru toate neamurile. Sunt însă neamuri cari refuză acest adevăr și persecută pe cei ce-l mărturisesc. Neamul nostru face cauză comună numai cu neamurile cari primesc legea mântuitoare a lui Hristos.

România luptă astăzi pentru existența ei și pentru credință; pentru hotarele ei și pentru fiii ei. Dar mai presus de orice, România luptă pentru Legea lui Hristos. Însă nu numai România are această atitudine, fiindcă în această luptă nu-i singură, ci Europa întreagă s'a unit în lupta pentru credință. Și, din lupta comună pentru credință, nu putea lipsi România, fiindcă credința e partea esențială din ființa ei spirituală. Ea crede în Hristos și luptă pentru adevăritatea Lui în lume, pentru promulgarea Legii Lui.

Fiindcă România și Europa nu vor putea exista decât dacă Legea lui Hristos va conduce popoarele în istorie. „În orice caz, afirmarea ideii creștine în lupta politică de azi e o necesitate atât pentru viața neamului nostru cât și pentru viața statului național. Din moment ce adversarii naționalismului sânt demomasoneria și marxismul, amândouă aceste curente înfățișând ideologia ateistă și acțiunea violentă de ateizare a popoarelor, și lucrând în spiritul negativ al urii talmudice, lupta împotriva acestor monștri impune dela sine afirmarea ideii creștine. Dar în acest război care amenință nu numai țara noastră, ci Europa întreagă, ideea creștină devine o forță invincibilă dacă ea e flacăra care înfierbântă conștiința luptătoare. Nu poți lupta pentru creștinism decât avându-l în inimă. Dar angajându-te chiar numai cu numele de creștin, nu i mai puțin adevărat că inima se poate înflăcăra treptat pentru idealul lui Hristos. Chiar dacă n'ar fi creștin până în adâncurile lui, naționalismul românesc de azi, singurul paznic real al statului național, reprezintă o imensă bunădispoziție de încreștinare. Prin ramificațiile lui, Biserica poate încreștina din nou creierul și inima modernă, atât de înstrăinate încă de credința strămoșilor noștri” (Nichifor Crainic: „Ortodoxie și etnocrație”, pag. 169).

Încreștinarea e o imperioasă necesitate și o condiție istorică a destinului nostru de neam. Naționalismul și creștinismul sunt pentru noi actele vii și creatoare de solidarizare totală și supremă.

„Naționalismul este chipul în care se reflectează țara în sufletul colectiv al neamului”; (Petru Manoliu, în Prefața la cartea: „Dreptul rasei superioare”); iar creștinismul este „forma pe care a luat-o credința religioasă din momentul în care a descoperit efectiv pe Dumnezeu” (I. Petrovici. Vezi: „Apologeti creștini” de Em. Vasilescu, cap. I. Petrovici).

În conștiința creștină și națională, viața neamului devine tot mai spirituală și mai creatoare. „Puterea naționalității creatoare devine atunci deplină și fecundă, adâncurile fără grai se răscoală și, în taina de nepătruns, se zămislește efortul cuceritor al veșniciei naționale. În atari clipe, se colorează cu atât imaginea de vis a viitorului, cu cât drumurile cari duc către Dumnezeu sunt mai pline de treptele credinței. Se ctitorește, astfel misterios, destinul, smulgând vieții fragmente mari de eternitate istorică. Solidarizând veacul adânc cu ceasul suprem, glasul poruncitor al cutezanței se adună expresiv din murmurul epitafelor glorios săpate.

„Acest act viu și creator de solidarizare totală și supermă este semn învderat al misticei naționale.

„Pentru noi românii, popor cu veche tradiție în această privință, doctrina naționalismului are punctul de origină departe în timp, pe când în Europa nu exista nici măcar spon debil din ceea ce se vede astăzi. Tot ce am produs ca talent și inteligență, s'a risipit, virtute și viață, pentru acest principiu.

„Născuți în primejdii și viețuiți în ele, ne-am salvat ființa și rosturile, prin forța dinamică a misticei naționale. Coborând în adâncuri, ne-am observat și ne-am străduit. Sâmburul voinței colective s'a copt etapă cu etapă, crescând în efortul dramatic al mântuirii.

„Întâia etapă a fost a mitului național; a doua, a utopiei naționale; a treia, a misiunii naționale; a patra și ultima, a destinului național. Sunt desfășurări certe ale afirmărilor puterii” (Ilarie Dobridor: „Mistica națională”, Gândirea, Dec. 1940, pag. 664).

Având aceste certitudini, România și-a început lupta „într'o atmosferă de euforică înălțare pe aripa celor mai mărețe biruinți omenești”. Prin aceasta, ea participă la cea mai largă respirație epică, cunoscută până acum; devenind de azi înaintea subiect de istorie. Alături de marii ei aliați, urcă pe crestele istoriei, acolo unde existența e mai sigură și viața mai curată. „Crestele istoriei sunt totdeauna ocupate de națiunile cari au trăit într'o largă respirație epică” (Grigore Popa: „Invitații”, pag. 109).

Ca să-și asigure existența și spiritualitatea, România trebuie să participe la chemarea istoriei. Căci istoria în bună parte „e sângele și lumina unui neam”; e corpul și spiritul lui.

„Istoria este realizarea necesară a unei ordine libere” (Pentru P. Ionescu: „Fenom. ritm. ist.” p. 175).

Astăzi, „istoria, în cursa ei uluitoare, cu ritmul ei tumultuos sau grav, trece prin preajma noastră. Stă în voința noastră să ne intercalăm în cadența ei sau să renunțăm.

Dar odată acceptată sau respinsă chemarea destinului, poporul e răspunzător de soarta lui, de „răul” lui sau de „binele” lui. Voința divină ne-a oferit calea. Liberi suntem să auzim glasul înălțimilor sau să fim surzi la el” (Petru P. Ionescu: „Fenomenologia ritmurilor istorice”, „Gândirea”, Dec. 1941, pag. 545).

„Satana — zice Sfânta Scriptură — va iesi din temnițele lui, ca să înșele necmurile...” (Apocolips, XX, 7).

Această prevestire a Apocalipsului este foarte semnificativă astăzi. Prin ea ni se atrage luarea aminte, de către Dumnezeu, asupra vrăsmășiei Satanei, care s'a ridicat împotriva destinelor neamurilor.

Destinul omenesc e spiritual și e proiectat în perspectiva revelațiunii divine. În această perspectivă, el se reduce la unitatea sa esențială: — spiritualitatea.

Prin esența sa spirituală, destinul omenesc este legat de Dumnezeu și îmbogățit în putere, înfinit.

Destinul nostru, al Românilor, e tot o unitate spirituală, care se poate concretiza în creștinism și în naționalism: în Biserica noastră ortodoxă și în Statul nostru național. Pentru ele poartă, astăzi, neamul nostru, lupta. Pentru credință și pentru frați. Nu din ură pentru cineva. Cum spune poetul Nichifor Crainic:

„Dogoriți de 'nvălvorarea luptei, suntem însetați,
Nu de ura pentru dușmani, ci de dragostea de frați”.

Gh. Moțiu.

Conștiința preoției

Stai câteodată, în clipe de răgaz, și te întrebi, oare prin ce se poate deosebi și cunoaște purtătorul harului preoției de semenii săi. Nu în chip obiectiv, unde înțietatea prin chemare e fără putință de îndoială. Ci prin ceva subiectiv, care să se manifeste externe, grăitor chiar și pentru cei care n'ar avea să știe nimic de dogmă, de așezarea preoției creștine după rânduiala lui Iisus Hristos.

Acel *ceva* prin care harul preoției se vedește chiar și în ochii necredincioșilor, socotim că este conștiința chemării preoțești, conștiința că, alături de semenii tăi și în mijlocul lor, tu reprezinti un bun veșnic, scump neamului omenesc, acel al mântuirii prin Hristos. Cine are această conștiință, chiar și în actele mărunte ale vieții, va lucra în consecință, ca un purtător de bunuri înalte, ca un mijloc de împlinire al unor făgăduințe sfinte și nu ca un om de rând.

Preoția e taină sublimă spre care ingerii năzuesc și nu se învrednicesc. Ai putea să te întrebi, vrând să fii sincer cu tine însuși: Când te-ai simțit mai întâi și cu adevărat preot? Dela fiorul dintâi, din clipa hirotoniei a trecut vreme îndelungată. Ai săvârșit slujbe, ai împărtășit taine, ai cuvântat, ai învățat, dar... de câteori în cursul

acestora te-ai simțit preot! Sau pe câte din acestea nu le-ai săvârșit rostind mecanic formule fără conștiința edâncită, prezentă, a sensurilor! De câteori n'ai îmbrăcat vesmântul ca pe o haină oarecare, socotindu-le pe toate în deobște! — Gândul aleargă scormitor în trecut și conștiința ar putea afla destule împrejurări, pe care să ți le reproșeze!

Această conștiință a preoției e judecătorul imediat și neînduplecat al faptelor noastre. Ea pedepsește sau mângăe chiar dacă judecata omenescă vede uneori altfel lucrurile. În zilele noastre, de pildă, ca de altfel în trecut, câți dușmani fățiși sau ascuși ai Bisericii, nu se sfiesc să arunce cu noroi în obrazul Ei cinstit. Decâteori vremuri de restriște, vremuri de criză materială sau morală se abat asupra omenirii, vina — căci o vină se află cu ușurință — cade întotdeauna asupra slujitorilor și, în chip greșit, asupra Bisericii.

E drept că unii, apreciind contribuțiile pentru întărirea rezistenței morale și a îmbunătățirii oamenilor, au cuvinte de laudă. Deunăzi, dl prof. Ion Petrovici, Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, vorbind la deschiderea sesiunii Sf. Sinod, a avut cuvinte drepte și binevenite, pentru rostul și chemarea Clerului și Bisericii române, în zilele de astăzi.

Ci și în afară de aceștia, este cineva care să ne judece: să mângăe sau să pedepsească. E glasul neperversitatei conștiințe preoțești. E glasul harului ce sălășluște în cel ales. El e cel care muștră mai aspru decât cum ar putea-o face judecătorii pământești; tot el, care mângăe și răsplătește mai bogat și mai bine decât cum ar putea-o face laudele și încoronările omenesti.

Aici este deci problema: Ce ne spune conștiința preoției din noi? Apostolul ne poruncește: „Orice faceți cu cuvântul sau cu lucrul, toate să le faceți în numele Domnului Iisus și prin El să mulțumiți lui Dumnezeu și Tatăl” (Colos. 3, 17). Suntem la altar? Să avem conștiința că stăm acolo din mila Celui Preaînalt și că suntem chemați să mijlocim prin rugăciuni, pentru păcatele noastre și ale turmei încredințate, să strălucim în fața ei prin râvnă și evlavie deosebită. Invățăm de pe amvon, dela catedră sau acasă? Să nu uităm că avem har de apostolie. Să nu desmintă faptele cuvintele noastre. Să *simțim* că suntem acolo nu printr'o întâmplare oarecare, ci printr'o rânduială mai presus de voia noastră și a oamenilor chiar.

Iar până la înfricoșata și obșteasca judecată, când vom avea să întoarcem Stăpânului Ceece am primit în palme în clipa miruirii, neperversitate conștiință a preoției este aceea care ne va arăta mereu, pe care drum ne găsim.

În clipe de răgaz, când glasul ei răscolitor ni se îmbie la vorbire neauzită de urechi trupești să-l ascultăm ca să nu greșim calea...

(g. l.)

Despre ce să predicăm?

In Duminică 31 d. Rusaliu (24 Ianuarie), vom vorbi despre puterea credinței.

Credința în Dumnezeu este condiția absolut necesară a mântuirii. Este cea mai sublimă contribuție din partea omului. Ea este lumina sufletului omenesc; sprijinul vieții noastre și garanția mântuirii. Și precum împodobesc florile grădina casei noastre, așa împodobesc virtuțile credinței viața omenească. Precum cârma corăbiei asigură navigația pe mare, așa credința este dreptarul călătoriei noastre pe marea cea tulburată a acestei vieți. În felul acesta, credința este liniștea, pacea, și forța noastră, în viață. De acest dar al lui Dumnezeu, vărsat în inima noastră, nu se pot lipsi nici pruncii (Mat. 18, 6)!

De aceea nu este o pagină a sf. Scripturii, care să nu amintească credința, precum nu există o zi din viața noastră, în care să nu avem nevoie de credință. Și azi, atât Evanghelia, cât și Apostolul ne amintesc despre credință. Evanghelia ne spune cum a dobândit vederea orbul de lângă Ierihon, prin credință. — „*Vezi! Credința ta te-a mântuit*“, — i-a zis Mântuitorul, dându-i lumina oșilor. (Lc. 18, 42). Cam la fel se exprimă Iisus și la alte vindecări pe care le săvârșea. Altor orbi pe care-i vindecă, el le spune: — „*Facă-vi-se după credința voastră*“ (Mat. 9, 29). Tot cam la fel îi spune și femeii bolnave (Mc. 5, 34) și lui Iair, înainte de a-i învia fiica (Lc. 8, 50), sau tatălui, pentru fiul său lunatic: „*De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede*“ (Mc. 9, 23). O astfel de credință, care dă vindecare bolnavilor și luminează orbilor, desigur, este o mare putere a sufletului omenesc.

Credința este cheia vieții veșnice și vremelnice, pe care Dumnezeu a dat-o în mâna omului. Cu ea descuiem ușa vieții pământești, pentru ca apoi să ni se deschidă și porțile Împărăției lui Dumnezeu. Ea este ca și acel inel minunat din povești, pe care avându-l, ești neînvins, poți face tot ce voești; căci după cuvântul Domnului, toate sunt cu putință celui ce crede. Toată viața noastră se întemeiază pe credință, dela un singur pas ce-l fac cu încredințarea că voi reuși, și până la însăși mântuirea sufletului meu. Fără credință omul este un dezechilibrat, o ființă slabă, „*este asemenea valului mării care se aruncă și se învâluie de vânturi*“ (Iac. 1, 6). Credința este stânca pe care ne întemeiem viața, o viață adevărată, și este forța prin care biruim lumea, pe noi, și mila nemărginită a lui Dumnezeu, — precum stă scris, că „*aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră*“ (I Io. 5, 4). Intr'adevăr credința

vie a creștinilor, dintre care s'au recrutat atâția martiri și sfinți, a biruit lumea romană a forței fizice, dărâmand-o la picioarele Mântuitorului, fără arme și fără războaie, numai prin acea neegalată putere spirituală a credinței. „*Aveți credință în Dumnezeu — zice Domnul Hristos — căci amin grăesc vouă, că cel ce ar zice muntelui acestuia: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că cele ce zice, vor fi, — fi-va lui orice va zice*“ (Mc. 11, 22—23). Iată ce mare e puterea credinței: Ea dărâmă munții, schimbă lumea, transformă sufletul omenesc, mântue lumea. Toate faptele mari ale istoriei omenirii sunt roadele credinței (v. Capitolul credinței dela Evrei 11). Eroii credinței „*au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, sau întărit în slăbiciune, s'au făcut puternici în războiu, au întors tabere străine în fugă*“ (Evr. 11, 33—34).

Ne este cunoscută istorioara cu niște pustnici, care trăiau departe de lume într-o insulă dela Nord. Cum a venit la dânsii un episcop, și văzând că nu știu rugăciunea: Tatăl nostru, i-a învățat. După ce a plecat dela dânsii cu o corabie, i-a văzut, deodată, venind la dânsul călcând pe valuri: pustnicii uitaseră rugăciunea și veniră din nou la el să le-o mai repete odată. Minunat de puterea credinței lor, care îi purta și pe deasupra apelor, episcopul i-a trimis îndărăt, zicându-le să se roage așa cum știu, căci credința lor are mare putere.

Sf. Ioan Damaschinul, scriind despre puterea credinței, zice că „*prin ea se mențin toate, atât cele omenești, cât și cele duhovnicești. Nici plugarul nu taie brazda pământului fără credință, nici negustorul nu-și încredințează unui lemn mic (corabia) sufletul lui noianului înfuriat al mării, nici nu se fac nunți, nici altceva din cele ce sunt în viață. Prin credință înțelegem că toate s'au adus prin puterea lui Dumnezeu dela neexistență la existență; și prin credință izbândim toate atât pe cele omenești*“. Toate în viață se rezolvă prin credință: fără ea n'am putea exista. Nici chiar necredincioșii nu se pot lipsi de ea, căci ea este de multe ori „ultima ratio“, a vieții lor.

Intr'un roman, am cetit un capitol, care pune în valoare puterea credinței. Era vorba acolo de-o operație delicată. În inimă, o plagă de pumnal. — „*Va trăi*“, spunea la început chirurgul, încrezător în știința lui. Dar după ce, tăind loc între coaste, văzu adâncimea plăgii în inima pacientului, începu să-și piardă optimismul inițial. Totuși, ridicând marginile plămânului, cu un gest îndrăzneț cuprinse inima în mâni, îi închise rana cu trei fire... apoi o puse la loc în adâncul ei...

— Moare! gândiră asistenții, privind pacientul, pe fața căruia fâlăiau umbrele morții. Ii dădură injecții, îi făceau respirație artificială... Dar doctorul? „Nevăzut, sub mască, doctorul era singur pe malul fluviului oprit. Făcuse tot, prometei. Acum aștepta: om mic la poalele miracolului. Atât de omenește m'c, încât... gândul lui începu străvechea rugă: — Tatăl nostru, carele ești în ceruri"... Dar iată! Inima începu din nou să bată undele de sânge în corp. Pacientul începu din nou să trăiască, în murmurul rugăciunii Tatăl nostru, rostit cu atâta credință, tocmai la răspântia vieții și a morții. (I. Teodoreanu: Inima).

*

Niciodată nu ne putem da mai bine seama, de ce putere ne a dăruit nouă Dumnezeu prin credință, decât când suntem în primejdie. Prin ea ne rezolvăm toate problemele vieții și ne câștigăm mântuirea. Mulți dintre noi, pentru a izbândi în lucrurile sale, sau pentru a fi feriți de rele, poartă la inimă diferite talismane. Cred că un talisman mai minunat decât credința, care, însă o avem în inimă, — nu se află. Ea este puterea lui Dumnezeu, care ne poate împlini toate dorințele, căci: nimic nu-i este cu neputință celui ce crede. Toată Scriptura este un neconținut îndemn la credință. Să ne înarmăm cu ea, ca și cu o platoșă (I Tess. 5, 8).

Dacă ești bolnav, crede, că te vei însănătoși; dacă te-ai apucat de un lucru, crede că-l vei isprăvi cu bine; ai pe cineva în focul războiului, crede că Dumnezeu ți-l va întoarce în pace; ești nedumerit, cum va eși dreptatea neamului românesc din acest războiu, nu te îndoii: crede numai, și vei vedea din nou țara mândră, te temi de osânda veșnică, crede în Dumnezeu și te vei mântui. „Dacă poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede“.

B.

Cărți

Prot. Dr. L. G. Munteanu: Viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Povestită pe înțelesul tuturor. Cluj, 1941. Editura Episcopiei ort. rom. 327 pagini, 100 lei.

Acelaș: Viața Sfântului Apostol Pavel. Cluj, 1942. Ed. Episcopiei, 244 pagini, 100 lei.

Deși în împrejurări vitrege de războiu, tiparoița Episcopiei Clujului lucrează neîncetat și dă la iveală cărți bune pentru luminarea și mântuirea poporului. Este o veste bună care ne umple inima de bucurie.

Pe lângă *Noul Testament*, tipărit cu binecuvântarea

și purtarea de grijă a P. S. S. Episcopului Nicolae Colan, despre care am vorbit altădată, avem să pomenim acum despre munca neprecupețită a distinsului rector al Academiei teologice din Cluj, Dr. L. G. Munteanu.

Sfinția Sa a publicat în colecția cunoscută „Cărțile Vieții“, îngrijită de P. S. S. Episcopul Nicolae, două lucrări de popularizare de cel mai mare folos: *Viața Mântuitorului Iisus Hristos* și *Viața sfântului apostol Pavel*.

Una înfățișează viața și învățăturile Domnului „pe înțelesul tuturor“ și a doua viața și călătoriile marelui apostol Pavel, amândouă ilustrate cu clisee potrivite.

Viața Mântuitorului începe cu descrierea stărilor din lume pe timpul nașterii Domnului: despre întindea teritorială și limba împărăției Romanilor, despre credințele popoarelor care trăiau în împărăția romană și despre starea morală și religioasă a iudeilor și păgânilor pe vremea când s'a arătat în lume Mântuitorul.

Partea a doua a lucrării istorisește întâmplările nașterii sf. Ioan Botezătorul, Bunavestire, nașterea Domnului, închinarea păstorilor și a magilor, întâmpinarea și închirarea Pruncului la templu, uciderea pruncilor, fuga în Egipt, întoarcerea la Nazaret și copilăria Domnului.

Partea a treia înșiră și lămurește pe scurt, în 27 paragrafe, minunile Mântuitorului. Partea a patra cuprinde în 59 paragrafe pildele și învățăturile lui Iisus. Partea ultimă în 33 paragrafe arată activitatea Mântuitorului din Sâmbăta dinainte de intrarea în Ierusalim, până la înălțare.

Lucrarea are un plan simplu dar sistematic, cel mai potrivit pentru a descrie viața, învățătura, patimile, moartea, învierea și înălțarea Domnului, ca să fie bine înțelese, atât de cetitori necărturari, cât și de cei mai pretențioși.

Viața sfântului ap. Pavel, „cel mai învățat și cel mai sfânt din apostoli al Mântuitorului“, este de asemenea istorisită astfel ca să atragă și să inspire la urmarea vieții și învățăturilor lui.

Descrierea începe cu viața lui Pavel-Saul înainte de convertire. Autorul scrie despre locul nașterii, familia, numele, copilăria, școala și prigoanele pe care Saul le-a îndreptat împotriva creștinilor, până la convertirea sa de pe drumul Damascului.

Mai departe, viața marelui apostol este istorisită și impletită cu învățăturile lui, începând cu botezul și propovedania din Damasc, pentru a continua cu retragerea în Arabia, întoarcerea în Damasc, cunoașterea cu apostolii în Ierusalim, călătoriile misionare, lupta, opera și moartea lui de martir.

Și în lucrarea aceasta autorul se dovedește un bun povestitor și un iscusit popularizator și dascăl de învățături creștine, explicate ușor, ca unul care scrie din prisosința inimii și a cunoștințelor lor.

Cele două lucrări publicate de P. C. S. Părintele Munteanu aduc literaturii religioase, destinată marelui public, o contribuție dintre cele mai prețioase, iar autorului numai cinste.

Informațiuni

■ **Funcționarii la biserică.** Dl Gen. D. Popescu, Ministrul de Interne, a dat un ordin prin care obligă pe toți funcționarii să cerceteze biserica în fiecare Duminecă și sărbătoare. „Religia creștină este temelia morală a națiunii și a Statului”, spune Dl General. „In ceasul de față, când armata și națiunea întregă luptă nu numai pentru pământul românesc, dar și pentru credința strămoșească, este o datorie elementară pentru toți creștinii adevărați, să caute în ceasurile de răgaz, o reculegere prin apropierea de biserică”. In privința aceasta administrația Țării „trebuie să dea exemplul cel bun”, pentru că in atribuțiunile sale „are și o misiune morală în educația cetățenilor... De aceea, continuă Dl Ministru, *Vă pun în vedere că este o datorie cetățenească și românească pentru toți conducătorii și funcționarii administrațiilor locale să meargă în fiecare Duminecă și în fiecare sărbătoare la biserică din parohia sa, corăspunzătoare confesiunii sale, ca să se închine și să participe la Sf. Liturghie*”.

E destul de trist că a trebuit să se dea un astfel de ordin, ca să se îndeplinească o datorie atât de elementară pentru un creștin, dar neglijența de care au dat dovadă în privința aceasta prea mulți funcționari, din gura cărora s'au auzit înjurături cu grămada dar rugăciuni ba, l-au făcut arzător de necesar și binecuvântat de folositor.

■ **Sectele,** prin Decretul-Lege Nr. 927, publicat în Monitorul Oficial Nr. 305 din 30 Dec. 1942, au fost desființate. In art. 2 se spune: „*Asociațiile religioase (sectele) existente, de drept sau de fapt, sunt și rămân desființate*”. Articolul următor dispune că toate bunurile sectare trec în patrimoniul Statului.

In sfârșit, după ce în privința mișcărilor sectare, care atentau la admirabila unitate sufletească a neamului nostru, Statul a avut o politică de duplicitate, s'a luat o măsură radicală, de multă vreme așteptată. Măsura ar fi fost cu atât mai eficace și mai salutară, cu cât s'ar fi luat mai de vreme, deoarece s'a spus de atâtea ori că sectele sunt întâi și mai presus de toate un pericol național și mai puțin religios.

Statul nu poate admite în numele nici unei libertăți de conștiință *libertatea ereziilor*, fără să-și pună în primejdie propria existență.

Cu desființarea sectelor se deschide pentru preoți un nou și greu capitol pastoral și misionar. Rămâne în grija lor ca, „sufletele înțârcate dela izvoarele otrăvitoare”, să fie *adăpate și hrănite cu învățătura cea sănătoasă și cu credința cea*

dreaptă, dată apostolilor și sfinților odată pentru totdeauna.

Nu trebuie să ăpat din vedere că în sufletele multor sectari a pus stăpânire un duh de anarhie, încă din clipa în care s'au despărțit de comunitatea națională și religioasă a satului sau orașului. Odată apucați pe calea pierzării, nu se mai pot opri, nici întoarce și astfel, unii dintre ei devin mai rău decât cei mai răi anarhiști și ateii. Convertirea lor e o problemă foarte grea, dacă nu cu neputință.

Sunt în schimb alții, cari abia așteaptă momentul de-a se reintegra în comunitatea neamului, numai să li se ofere prilejul prielnic. Acest prilej de apropiere se face atât prin Școala de Duminecă, unde ea funcționează normal, adică bine, cât și direct prin preoți, prin învățători, autorități comunale, etc. ale căror tactică și creștinească bunăvoință sunt acum deosebit de importante.

In orice caz, acum mai mult decât totdeauna, trebuie predicat cu mai multă râvnă *idea ul evanghelic*:

O Turmă și un Păstor; un Domn și o Credință; un Neam și o Lege.

■ **Dăruiri:** Domnul avocat Dr. Cornel Luțai și Familia domniei sale din Arad, au dăruit Catedralei din Arad icoanele sfinților cântăreți Cosma de Maiuma, Ioan Damaschi, Roman Melodul și David Psalmistul, pictate de d. Cornel Cenan și așezate pe strămile bisericii. Pentru prețiosul dar aducem cele mai călduroase mulțămiri. Dumnezeu să le primească jertfa și să-i binecuvinteze cu harul Său.

Tot Domnul avocat Dr. Cornel Luțai a dăruit bisericii din Arad suma de douăzeci și cinci mii lei, pentru pomenirea distinsului și regretatului profesor Dr. Terențiu Olariu.

*

Biserica noastră din Glogovăț a primit ca donațiuni pentru pictarea bisericii următoarele sume: D. ș. Dr. Sapuna Maria, medic de circ. 5000 lei, Fam. Pr. Andrei Chirila 3000 lei, Lazăr Iovanovici 2500 lei, Bornel Burza (din Arad), Vasile Tătar, Iosif Tătar, Vasile Chebeleu, Pascu Comloșan, Gheorghe și Teodor Butar, Ioan Socaci, Pavel Grozav, Ambrosie Morar, Alexandru Gaudi, Vasile Ursovici — perceptor și Mihai Tătar, câte 2000 lei; Ioan Igna, Dimitrie Luca, D. mitrie Covaci, Dimitrie Toda, Gheorghe Tamaș, Constantin Domocoș, Atanasie Tătar, Ludovic Popescu — comerciant și Nicolae Comloșan, câte 1000 lei; Iosif Alicuș și Pascu Popovici câte 700 lei; Ioan Săbău, Ioan Luta, Gavrilă Covaci, Gheorghe Horga, Gheorghe Dănilă, Macrina Iovanovici, Văd. Ana Comloșan, Pascu Tudor, Alexandru Tătar, Ioan Sfăt, Mihai Grozav, Florea Turc, Văd. Sofia Butar, Vasile Tornea, Iosif Săbău, Pavel Gaudi, Gheorghe Tătar și Laurentie Tisan, câte 500 lei; Sever

F. Pascu, morar, 450 lei; Văd. Ana Schmidt și Petru Marian, câte 400 lei; Văd. Persida Tănăsie, Elena Luta și Floare Alicuș, câte 300 lei; Petru Sida 260 lei; Nicolae Costea, Gheorghe Dragoș, Văd. Persida Tamaș, Ilie Ienei, Maria Bartoș (din Brașov), Dimitrie Habaci și Teodor Blitar, câte 200 lei; Ioan Oancea 150 lei; Maria Hanta 150 lei; Văd. Milca Gladiș, Văd. Ecat. Sabău, Văd. Ana Blag și Ioan Ștrați câte 100 lei. Total 58.600. lei.

Exprimăm și pe această cale tuturor dăruitorilor mulțumirile noastre. Dumnezeu să le răsplătească!

Pentru parohie: Preot Andrei Chirilă.

Școala de Duminecă

4. Program pentru Dumineca din 24 Ianuarie 1943.

1. *Rugăciune*: Tatăl nostru, (rostit).
2. *Cântare comună*: Unule Născut Fiule... (dela Sf. Liturghie).
- 3-4. *Cetirea Evangheliei* (Luca 18, 35-43) și *Apostolului* (1. Tim. 1, 15-17) zilei, cu tâlcuire.
5. *Cântare comună*; Spune-mi mie Doamne, ce este omul. (Priceasnă).
6. *Cetire din V. T.*: Cain și Avel (Facere cap. 4).
7. *Povește morale*: Din Pildele lui Solomon cap. 17 (despre: Ceartă și vrajbă).
8. *Intercalații*: (Poezii religioase etc.)
9. *Cântare comună*: Să se umple gurile noastre... (dela Sf. Liturghie).
10. *Rugăciune*: Rugăciunea 4. dela Vecernie.

(A se vedea „Instrucțiunile“ din Nr. 1. dela 3 Ian. a. c.) A.

Nr. 49-1943.

Comunicat

În conformitate cu dispozițiunile art. 36 al Legii Nr. 269 „pentru Codul de procedură fiscală“, publicată în M. O. Nr. 78 din 1. IV. 1942, toate parohiile vor face în cursul lunei Ianuarie a. c. la Administrația financiară a sediului lor, o declarație scrisă, în care se vor arăta amănunțit bunurile impozabile ce posedă și orice relațiuni necesare impunerii pe anul următor cu impozit echivalent.

Normele de impunere a averilor bisericesti, conform art. 16, pct. 4, din „Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice“, publicată în M. O. Nr. 99 din 30 Aprilie 1942, sunt următoarele: „Sunt supuse unui impozit anual echivalent de 0.25 imobilele parohiilor rurale numai pentru diferența care depășește suma de 2.000.000 lei, cum și imobilele parohiilor urbane numai pentru diferența ce depășește valoarea de lei 5.000.000“.

Sunt scutite de impozitul echivalent următoarele bunuri parohiale (ordinul Ministerului de Finanțe, Di-

recțiunea Timbrului etc. Nr. 191269-1939, trimis tuturor Administrațiilor financiare):

- a) Bisericile, ca locașuri de rugăciune,
- b) Casele parohiale, cari nu aduc nici un venit, servind de locuință preoților,
- c) Sesiile preot ști, bisericesti și cantonale, primite prin Legea de Reformă Agrară, date numai în folosință, proprietatea fiind a Statului,
- d) Edificiile, cari servesc de birouri parohiilor.

Nu sunt scutite: vechile sesiuni parohiale, care servesc la salarizarea clerului și orice alte bunuri neprevăzute mai sus, adică pământurile bisericii, casele de chirie etc. Se vor depune declarații și pentru bunurile scutite de impozitul echivalent, arătându-se în rubrica de „Observațiuni“ dispoziția legală, pe baza căreia beneficiază de scutire.

Fiecare parohie, fe chiar mai multe într-o comună polițică, va depune separat câte o declarație, timbrată cu 10 lei privitor la bunurile fiecărei parohii în parte, locașul bisericii având a se trece la parohia I.

Pentru sesiunile reduse, sau vacante, folosite de Episcopie, se va depune separat câte o declarație cu numirea „sesie vacantă“, sau „sesie redusă“. Aceste declarații separate se vor întocmi din partea oficiului parohial.

Intrucât s'ar face impuneri ilegale, respective evaluările s'ar face nereal, conducătorii oficiilor parohiale, în numele parohiei respective, vor înainta apel, timbrat cu 40 lei timbru fiscal, în termen de 15 zile dela primirea procesului verbal de impunere (a se consulta instrucțiunile întocmite de dl. juriconsult Dr. Cornel Iincu și trimise tuturor parohiilor în luna Iunie 1941, afară de partea privitoare la timbrare). Apelul se va depune la Administrația financiară a sediului oficiului parohial.

De orice întrelăsare în executarea prezentului ordin, prin care s'ar aduce prejudicii materiale patrimoniului parohiilor, se vor face răspunzători conducătorii oficiilor parohiale.

Arad, în 8 Ianuarie 1943.

† Andrei,
Episcop.

Sava Tr. Seculin,
Cons. ref. eparhial.

Nr. 33-1943.

Concurs

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile, pentru întregirea parohiei Conop, protopopiatul Ra Ina.

VENITE:

1. Sesiunea parohială,
2. Casa parohială,
3. Stolele legale,
4. Birul legal, și competența legală de lemne după sesiune,
5. Sălarul dela Stat.

Parohia este de clasă I primă. Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Preotul numit va plăti toate impozitele după beneficiul preoțesc din al său.

Arad, la 8 Ianuarie 1943.

† Andrei Episcop, Traian Cibian, consilier ref. eparhial.

Tipografia Diecezană Arad, Inreg. Com. Ind. și Com. Nr. 4246/1931.